

בפרוס השנה החדשה הבעל"ט הריני מבקשת לברך את כולכם, מפקחים, מנהלים וצוותי חינוך בברכת שנה טובה ומבורכת.

תחילת שנה הינה הזדמנות וקריאה להתחדשות, להגשמת חלומות... נאחל לשנה של צמיחה, יצירה, התחדשות תוך הגשמת יעדים וחלומות חינוכיים חדשים.

היום יצעדו תלמידנו בהתרגשות גדולה אל בתי החינוך ואתם תזכו לקבלם בהארט פנים, בתפילה ובשמחה גדולה.

פרשיות השבוע בהן אנו עוסקים בשבתות האחרונות דנות במחויבות של ההנהגה ציבורית לקראת הכניסה לארץ ועוסקות במשפט, בסדרי מנהל תקין ובהוראות יציאה למלחמה.

"כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב עם רב ממך וגו' " (דברים כ' א') . אנו מצווים להתייצב בעוז ללא מורא אל מול האויב המשופע בכלי מלחמה וחיללים לרוב, ולהתעלם ממאזן האימה מתוך השלכת יהבנו על ה' אלוקינו. הכהן המשיח ניצב בשטחי הכינוס ומעודד את רוח העם: "שמע ישראל... אפילו אין בכם זכות אלא קריאת שמע בלבד כדאי אתם שיושיע אתכם" כדברי רש"י במקום.

הביטחון בה' ההולך עמנו הוא הנוסך בנו תעצומות נפש ומאמץ את רוחנו וכמו שאנו אומרים במזמור "לדוד ה' אורי וישעי" (תהילים כ"ז ג') "אם תחנה עלי מחנה לא ירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח –ה' מעוז חיי ממי אפחד".

הסיבה היחידה לחשש מתבוסה במלחמה היא מיעוט בזכויות שלנו שיביא להפסד במערכה. ה"בן איש חי" מבאר שגלית התייצב השכם והערב למול עם ישראל על מנת לבטל מהם קריאת שמע שחרית וערבית, דהיינו לבטל כוונתם מכוח מראה קומתו, ולא יקראו את הפסוקים בכוונת הלב ולכן לא תועיל להם זכות קריאת שמע ומתוך כך ינחלו תבוסה במערכה.

כעת נוכל להבין את אזהרת השוטרים בפרשתנו: "מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו" (דברים כ' ח'). ר' יוסי הגלילי מפרש: "המתירא מן העבירות שבידו" ואפילו עבירה קלה מדרבנן (סוטה מ"ד ע"א) עליו לשוב לביתו ולא לצאת למלחמה. זהו שינוי משמעותי בהבנה שלנו בכל הקשור לניצחון במלחמות. היכולת לנצח תלויה לא רק בתכנון אסטרטגי, במהלכים טקטיים או בתורת לחימה, היא תלויה בעיקר באיכות הקשר שלנו למי שאמר והיה העולם. מאזן האימה המוכר ממלחמות של אומות העולם, איננו רלוונטי לגבינו. הניצחון לא תלוי בכמות אלא באיכות, ובעיקר באיכות הרוחנית.

התורה מלמדת אותנו על חוזרים נוספים משדה המערכה: "מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו, ילך וישוב לביתו..." (דברים כ' ה), וכמוהו חוזרים גם מי שנטע כרם ולא חיללו ומי שארש אישה ולא לקחה. ברור לנו שלא מדובר באנשים שעבירות בידם, אם כך מה הסיבה שהם חוזרים מהמערכה?

התשובה לכך נעוצה בהבנה שהניצחון בקרב חייב להישען גם על יכולת הלחימה הפיזית של החיילים. מי שטרוד במחשבות על הבית שבנה, או הכרם שנטע, או האישה שארש, לא יכול להתרכז בלחימה עצמה, הוא לא יכול להילחם בכל כוחו במסירות בלב ונפש מאחר והוא טרוד בענייניו הפרטיים. החיסרון במסירות הנפש הנדרשת למלחמה, גורמת לכך שעליו לשוב לביתו.

למדנו שהניצחון במלחמה תלוי בשני גורמים: הראשון הוא האמונה ביכולת לנצח, והשני הוא מסירות בלב ונפש.

על "הבונה בית ולא חנכו" כתב רש"י: "לא דר בו, חינוך לשון התחלה". הרב בעולת ראה בעניין חנוכה כותב: "אמנם ערך החינוך הוא שהוא משפיע על יתר השנים של הגדלות שהרי אין ידוע לנו עד כמה תגיע פעולתו של החינוך ומה יהיה משפט הנער ומעשהו אלא שכל הרגל טוב מועיל ופועל עליו להכשירו יותר לדרכים טובים".

היום עם חזרת תלמידנו לבתי החינוך לאחר חופשת הקיץ, שמחים כולנו להתחיל מחדש בעשייה חינוכית, מתוך מסירות נפש, מתוך אמונה בדרך. אשרינו שזכינו שאנו ותלמידינו במסגרות החמ"ד אמונים על קריאת שמע שחרית וערבית. מי ייתן ונזכה לחבר את כל עם ישראל להיות ממקבלי עול מלכות שמים עליהם, יהי רצון שתשרה שכינה במעשינו ונזכה להרחיב גבולות הקדושה.

בברכת שבת שלום ומבורך

שושי נגר